

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
State University of Applied Sciences in Jaroslaw (Польща)
University of Wroclaw (Польща)
National University of Science and Technology Politehnica Bucharest – Pitești
University Center (Румунія)
Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Tourism and Rural
Development in Pozega (Хорватія)

МАТЕРІАЛИ

VI міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
РЕГІОНІВ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ»**

09-10 травня 2024 року

ОДЕСА – 2024

УДК 332.122

JEL 0 18

Редакційна колегія:

Ковров А.В., к.т.н., професор

Кровяков С.О., д.т.н., професор

Ажаман І.А., д.е.н., професор

Петрищенко Н.А., к.е.н., доцент

Окландер Т.О., д.е.н., професор

Серьогіна Н.В., відповідальний секретар

«Сучасні тенденції економічного розвитку регіонів: теоретичні та прикладні аспекти»: матеріали VI міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. – Одеса: ОДАБА, 2024. – 368 с.

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Сучасні тенденції економічного розвитку регіонів: теоретичні та прикладні аспекти» внесена до Переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2024 році.

**Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради ОДАБА
(протокол № 8 від 25 квітня 2024 року)**

Матеріали публікуються за оригіналами, поданими авторами. Автори несуть відповідальність за якість та вірогідність наведених відомостей, точність даних за цитованою літературою та за використання даних, що не підлягають відкритій публікації.

© Одеська державна академія будівництва та архітектури, 2024

<i>Сучасні тенденції економічного розвитку регіонів: теоретичні та прикладні аспекти</i>	
Медведєва Д.С., Сахацький М.П. Управління маркетинговою діяльністю фізичних осіб-підприємців.....	132
Окландер Т.І., Щербина О.С. Управління ціновою політикою будівельного підприємства в сучасному конкурентному середовищі.....	135
Рябенко Г.М., Матвієнко С.В., Кудрич В.П. Вплив фінансової кризи на діяльність банківської системи.....	138
Сергун О.С., Темпінський Д.Р. Середовище функціонування і розвитку малих та середніх підприємств.....	141
Тагірова О.В. Використання інноваційних технологій у системі управління персоналом на підприємстві.....	144
Чернюк В.В. Використання аутсорсингу в маркетингу і логістиці.....	147
Ярощук В. О. Вплив цінової конкуренції на фінансову стійкість підприємства.....	150
СЕКЦІЯ 3. РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	153
Florian Miti The Role of Foreign Direct Investment in Albanian Economic Development: Evidence from Time Series Data.....	153
Калина Т.С., Арзуманян Т.Ю. Внутрішній туризм як драйвер розвитку сільських територій.....	154
Квасній З.В. Стратегії управління територіальними громадами західного регіону України в умовах російсько-української війни.....	157
Комлева Т.М. Методи оцінки трудового потенціалу країни.....	159
Корноухова К.С., Кравець І. М. Стан і проблеми зайнятості та безробіття в Україні.....	161
Нестор О.Ю. Багаторівнева координація органів влади різних рівнів як важливий аспект забезпечення ефективності державних інвестицій.....	166
Нечипоренко А.В. Фінансові інструменти регіонального розвитку: теоретичний аспект.....	170
Окландер Т.О., Байрак С.А., Чебан Є.А. Показники ефективності функціонування системи управління територій.....	173
Чернюк В.В., Воропаєв О.М. Розташування продовольчих ринків: економічний та географічний аспекти.....	175
СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ	178
Nikolaieva A.M. Foreign practice of financing construction projects.....	178
Єрмуракі О.І., Єрмуракі М.О. Особливості аналізу та методи при реконструкції.....	180
Жусь О.М., Міхова О.О. Тенденції будівельного ринку України під час воєнного стану.....	182

*Нечипоренко А.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна*

Фінансові інструменти регіонального розвитку: теоретичний аспект

Регіональний розвиток та підвищення конкурентоспроможності окремих регіонів є важливим питанням державної політики будь-якої країни. Ефективне застосування фінансових інструментів є ключовим фактором для забезпечення економічного зростання та покращення рівня життя населення в регіонах. Адже ці інструменти відіграють важливу роль у підтримці місцевих проєктів, створенні робочих місць, розвитку інфраструктури, залученні інвестицій тощо.

Фінансові інструменти регіонального розвитку включають в себе різноманітні інструменти, спрямовані на стимулювання економічного зростання та підтримку регіональних ініціатив. Ці інструменти можуть бути різними за характером та масштабом, включаючи податкові пільги, фінансову допомогу, кредитні програми, інвестиційні фонди тощо.

Так, серед фінансових інструментів чільне місце відводиться бюджетно-податковим. До них належать податкові пільги, податкове кредитування, державні субсидії, пряме фінансування з бюджету інвестиційних проєктів цільового призначення тощо [1]. Збалансований підхід до застосування саме цих інструментів може стати потужним драйвером економічного зростання та сталого розвитку регіонів.

Інвестиційні інструменти включають в себе іноземні та вітчизняні інвестиції; програми спільного інвестування; регіональні інвестиційні програми. Надходження до регіону інвестицій має вагомий ефект за рахунок впливу на соціально-економічний розвиток регіону, а тому є одним із дієвих фінансових інструментів стимулювання регіонального розвитку [2].

Слід відмітити, що залучення приватних інвестицій відбувається зокрема через державно-приватне партнерство. Це дозволяє об'єднати ресурси держави

та бізнесу для реалізації інфраструктурних проєктів. Важливо створити сприятливі умови для інвесторів та забезпечити чітке дотримання законодавства.

Система державно-приватного партнерства за підтримки фінансових організацій може підвищити ефективність системи та сприяти кращому управлінню ресурсами [3]. Участь фінансових організацій забезпечує додаткові механізми моніторингу та контролю за використанням коштів, що сприяє кращій підзвітності та прозорості в реалізації регіональних проєктів.

Розвиток фінансового ринку також відіграє значну роль у здійсненні фінансування регіонального розвитку. Емісія муніципальних облігацій дозволяє залучити додаткові кошти для реалізації різноманітних інвестиційних проєктів на місцевому рівні. Зокрема муніципальні облігації є поширеним явищем й досить широко використовуються в Північній Америці як інструмент забезпечення інвестицій місцевого самоврядування. Однак такий інструмент є менш популярним у Європі, особливо у Франції та Німеччині, де місцева влада має можливість щодо запозичення коштів зі спеціалізованих банків зокрема таких, як Dexia. Враховуючи відсутність в Україні таких фінансових установ, випуск облігацій може стати досить ефективним та водночас дієвим способом забезпечення реалізації проєктів регіонального розвитку [3].

Важливим інструментом є грантові програми, які спрямовані на підтримку інноваційних проєктів, енергоефективності, розвитку людського капіталу та інших пріоритетних напрямків розвитку як регіонів, так і країни в цілому. Грантові програми являються невід'ємною складовою економічного розвитку країни, сприяючи впровадженню інновацій, здійсненню реформ та активізації соціального розвитку [4].

Пильна увага має приділятися тим видам допомоги, що пов'язані з поліпшенням бізнес-середовища та стимулюванням інвестиційної діяльності. Це сприяє розвитку регіонів через активізацію інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, які функціонують на їх території [5].

В Україні в умовах воєнного стану особливого значення набувають грантові програми міжнародних донорів, спрямовані на гуманітарну допомогу, відбудову та розвиток постраждалих від бойових дій регіонів. Крім того, гранти спрямовуються на підтримку малого та середнього бізнесу, створення нових робочих місць, забезпечення доступу до базових послуг для постраждалого населення. Ефективне використання цих коштів є критично важливим для зміцнення стійкості та відновлення економічного потенціалу України.

Підсумовуючи, слід зазначити, що ефективне поєднання різних фінансових інструментів є запорукою успішного регіонального розвитку. Їхнє використання може сприяти сталому зростанню економіки, підвищенню конкурентоспроможності регіонів та забезпеченню благополуччя населення. Однак, для їх результативного застосування необхідно забезпечити прозорість, підзвітність та дотримання принципів сталого розвитку.

Література:

1. Нечипоренко А. В. Роль фінансових інструментів держави в забезпеченні розвитку місцевого самоврядування. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 17 (3). С. 109–112.

2. Кужелєв М. О. Фінансові інструменти стимулювання регіонального розвитку : практика використання в Україні : монографія. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 224 с.

3. Мунько А. Сучасні фінансові інструменти розвитку громад: відхід від бюджетного патерналізму. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти*. 2023. Вип. 3. С. 129–134.

4. Карнаушенко А.С., Єфремов А.О. Грантові програми та їхня роль у повоєнному відновленні України. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. Вип. 18. С. 183–195.

5. Нечипоренко А. В. Зарубіжний досвід використання фінансових інструментів стимулювання регіонального розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. Вип. 25. С. 97–101.